

Mødereferat - Grønt rådsmøde d. 5. marts 2026

Dato 23-03-2026
Sagsnr: S2023-5003

Sted: Morsø Kommune, Jernbanevej 7, 7900, lokale 400

Tidspunkt og dato: kl. 16-18, d. 5. marts 2026

Referent: Jacob Bruun

- Velkomst
- Status omlægningsplan - kvælstofindsats
- Kystvandråd
- Eventuelt
- Emner for kommende Grønt Rådsmøder
- Fastlæggelse af næste Grønt Rådsmøde

MORSØ KOMMUNE
Teknik og Miljø

Jacob Bruun
99707239
jacob.bruun@morsoe.dk

Jernbanevej 7
7900 Nykøbing Mors
Telefon 9970 7000
kommunen@morsoe.dk
mors.dk

Referat

- Status omlægningsplan.

Jacob fortalte kort om formålet med den omlægningsplan der blev vedtaget d. 16. 2025 af kommunalbestyrelsen. Herunder også processen for udarbejdelsen af omlægningsplanen. Jacob fortalte desuden om de værktøjer der er til rådighed, samt den kommunale tilgang til opstart af lavbunds- og vådområdeprojekter i omlægningsplanen.

Resultaterne ved en realisering af omlægningsplanen, i sin nuværende version, blev fremlagt (slide 7, Grønt Rådsmøde, 5. marts), herunder også det samlede areal der forventes at udvikle sig til ny natur, samt hvor stor en del af de kulstofholdige lavbundslande der er omfattet af omlægningsplanen. En stor del af de kulstofholdige lavbundslande i Morsø Kommune er placeret på strandenge, eller i moser og våde enge. Altså arealer der ikke kan ekstensiveres yderligere. Derfor er andelen af kulstofholdige lavbundslande i omlægningsplanen ”kun” 36%. Dette er dog det fagligt realistiske estimat på, hvor stor en andel af arealet det giver mening at ekstensivere med en positiv effekt på emissionen og produktionen af drivhusgasser.

Processen for de igangsatte projekter blev forklaret. Det er Morsø Kommunes hensigt, igennem de igangsatte projekter, at oplyse lodsejere om mulighederne og konsekvenserne ved at deltage i de respektive projekter. Morsø Kommune oplever stadig en overvejende positiv indstilling fra kommunens lodsejere.

Det blev også nævnt at omlægningsplanen er dynamisk og skal genbesøges i løbet af 2026.

- Kystvandråd

Rune Therkildsen (Thisted Kommune – Sekretariat for Kystvandrådet for Thisted Bredning) forklarede om formålet med kystvandrådet, samt kort om vandområdeplanerne og miljømålet, herunder de biologiske kvalitetsparametre tilstanden i kystvandene vurderes på baggrund af.

Formålet med kystvandrådet er at rådgive den lokale trepart Limfjorden i udarbejdelsen af omlægningsplanen, samt at bidrage til realisering af omlægningsplanen. Kystvandrådet skal også undersøge alternative veje til målopfyldelse, samt afklare nye veje og metoder til implementering af ind-

satser igennem forsøgsprojekter.

Kystvandrådet har en række arbejdsplaner:

- A1: Status og udvikling i vand og næringsstoftransport til Thisted Bredning
- A2: Kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldeelse (1. juni 2026)
- B1: Fosforindsats i oplandet til Thisted Bredning
- B2: Tidsforsinkelse i kvælstofindsatsen i Thisted Bredning
- B3: Kvælstofindsats (alternativt indsatsprogram 1. juni 2026)
- C: Identifikation af større sammenhængende naturområder
- D: Undersøgelse af andre synergiltag
- E: Biogene rev

Arbejdsplanerne udføres af vidensinstitutioner, som DCE, DHI og DTU.

Arbejdsplanerne skal tilvejebringe lokal viden der skal/kan anvendes i om-lægningsplanen.

Nogle af de forløbelige konklusioner i Kystvandrådets arbejde er at fosfor-problematikken i Thisted Bredning ift. kystvandområdet tilstand er af minimal betydning. Desuden konkluderer rapporter fra vidensinstitutionerne at bidraget fra spildevand (beregnet som kvælstofækvivalenter) udgør i størrelsesordenen 3% af det samlede bidrag, hvor det diffuse bidrag (af det åbne land) udgør 97% af belastningen. I sidstnævnte indgår en naturlig baggrundsudvaskning svarende til i størrelsesordenen 20%.

Desuden kan det konkluderes at tidligere års indsatser på dyrkningsfalden ift. kvælstof-normer og andre markrelaterede tiltag, kan beregnes som en tidsforsinket effekt, for forventes at indfinde sig uden yderligere tiltag.

Yderligere information om kystvandrådets arbejde kan findes her: [Kystvandråd](#)

- Eventuelt og spørgsmål

Under de foregående oplæg blev der stillet enkelte spørgsmål. Disse, samt besvarelser er noteret nedenfor.

- Er Morsø Kommune ikke forpligtet til at sikre ålepassage ved Sillerslev, når kommunen har gennemført et vådområdeprojekt i området. Mange ål er observeret at stå foran pumpehuset, dog uden at kunne komme ind til de bagvedliggende vandløb og søer.

Hertil svarede Jacob, at Morsø Kommune ikke i forbindelse med projektet er forpligtet til at sikre ålepassage. Jacob nævnte også, at ålepassagen i sin tid blev forhindret ved oprettelsen af Sillerslev Ørding landvindingslag.

Herefter blev der snakket lidt frem og tilbage om åleudsætning og værdien heraf.

- Det kan ikke være rigtigt, at spildevand ikke påvirker vandmiljøet negativt. Erfaringer for fiskere er, at muslingebestanden er gået tilbage som følge af spildevandsudledningerne i Thisted Bredning, tæt ved Thisted by.

Hertil svarede Rune og Jacob, at naturligvis er en negativ påvirkning af spildevand og indholdet af næringsstoffer heri på vandmiljøet, men at det, på baggrund af eksisterende data, er forskernes vurdering at bidraget fra spildevand ift. miljøtilstanden i Thisted Bredning, er minimalt. Det er den diffuse afstrømning, primært fra dyrkningsfladen, der udgør størstedelen af næringsbidraget til Thisted Bredning. Hertil kommer, at omkostningerne forbundet med reduktion i udvaskning af næringsstoffer, for samfundet, er markant billigere ved arealomlægning i forhold til forbedring af spildevandshåndtering. Desuden er det lige så sandsynligt, at de dårlige vækst-

forhold for muslinger i Thisted Bredning er et resultat af bredningens dybdeforhold, samt de næringsstofinducerede iltvindshændelser.

Hertil blev der fremsat et ønske om, at der blev målt på udløbet for renseanlæggene, da andre stoffer ud over næringsstoffer også kan give problemer i vandmiljøet.

Hertil svarede Rune og Jacob, at der givet vis er en negativ effekt på biologien i Thisted Bredning fra stoffer ud over næringsstoffer. Det er dog konkluderet af forskere, at næringsstoffer er den primære faktor for de ringe forhold i kystvandet generelt, også i Thisted Bredning.

Udvalgsformand Keld Kortegaard påpegede desuden, at vi er nødt til at forhold os til de data for forskningsinstitutionerne fremlægges.

- Status drikkevandsbeskyttelse. Hvor lang er Morsø Kommune med drikkevandsbeskyttelsen?

Morsø Kommune er fortsat i dialog med vandværker og landbrugere om frivillige aftaler for BNBO-områderne. Sideløbende hermed, arbejder Vand-samarbejdet på at lokalisere fremtidige kildepladser. Ud over indsatsen lokale omkring BNBO-områderne, arbejder Morsø Kommune også for at der, i de grundvandsdannende oplande, i forbindelse med jordfordelingsprojekter, kan ske mageskifte, hvis nuværende lodsejer her interesse heri. Dette for at tilvejebringe nye ejerskaber der ønsker en mere ekstensiv drift.

- Miljøtilsyn - hvad er kommunens erfaringer/praksis med miljøtilsyn, særligt omkring oplag af ensilage?

De tilsyn og håndhævelser, som DN henviser til, stammer fra Thisted Kommunes kampagnetilsyn om afløb fra ensilagepladser. Thisted Kommune har også delt deres erfaringer – både plus og minus – med landbrugssagsbehandlere i EFRA-netværket. Morsø Kommune kører i år et kampagnetilsyn om ensilagepladser mere som oplysningskampagne, som vi bl.a. tager med til dialogen på vores miljøtilsyn i år.

- Emner til næste Grønt rådsmøde

- Status på arbejdet med arealomlægning
- Grundvand – status på arbejdet evt. ved vandsamarbejdet
- Åleudsætning og ålens tilstand - ved Svend Aage Andersen (Thy – Mors Fritidsfiskerforening), samt evt. bidrag fra ekstern fagperson.
- Spildevand og dets påvirkning af Limfjorden, måske besøg på renseanlægget.

- Dato for næste møde

Det blev besluttet at datoen for næste møde i Grønt Råd er d. 3. september 2026

Venlig hilsen

Jacob Bruun
Projektleder Natur og vådområder